

ВОЛОШИН Данило

курсант,

Київський інститут Національної гвардії України

Науковий керівник:

ДОЛЯ Сергій

старший викладач,

Київський інститут Національної гвардії України

ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК КОЛЕКТИВНОЇ СТРІЛЬБИ У ВІДДІЛЕННІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Сучасний характер бойових дій вимагає від підрозділів тактичної ланки здатності вести скоординований вогонь у швидкоплинній, насиченій загрозами обстановці. Відділення як базовий тактичний елемент Сухопутних військ та Національної гвардії України виконує широкий спектр завдань — від оборони опорних пунктів до штурмових дій та рейдових операцій. Провідним чинником ефективності таких дій є не лише індивідуальна стрілецька майстерність кожного військовослужбовця, але й здатність підрозділу діяти як єдиний механізм, формуючи скоординований вогневий вплив по противнику.

Військовий досвід України після 2014 року та особливо після широкомасштабного вторгнення у 2022 році підтверджує, що колективна стрільба є одним з ключових факторів виживання і бойової спроможності підрозділів. На передньому краї дій підрозділення стикаються з високою насиченістю поля бою безпілотними комплексами, інформаційною насиченістю та швидкою зміною обстановки, що висуває нові вимоги до вогневої дисципліни.

Військові стандарти НАТО та армії США — зокрема FM 3-21.8 «The Infantry Rifle Platoon and Squad» та ATP-3.2.1 «Allied Land Tactics» — визначають необхідність точності, синхронності та безпекової дисципліни під час виконання колективних стрільб. Водночас їх практична реалізація часто ускладнюється обмеженими тренувальними ресурсами, браком полігонів, значними витратами боєприпасів та недостатньою кількістю інструкторів.

У провідних арміях світу активно використовуються сучасні симуляційні системи — MILES, EST 2000, VBS4 — які дозволяють моделювати бойові ситуації без значних матеріальних витрат. Поєднання таких комплексів з реальними стрільбами формує багаторівневу систему підготовки, що істотно підвищує якість формування навичок колективного вогню.

Психологічний аспект також відіграє ключову роль. Дослідження військових психологів, зокрема Гроссмана та Швейцера, свідчать, що ефективність бійця в умовах стресу безпосередньо залежить від кількості та якості тренувань у стрес-моделюючих умовах. Тому під час формування навичок колективної стрільби необхідно включати елементи шумового фону, обмеженої видимості, раптових змін ситуації.

Перспективи подальшого розвитку передбачають модернізацію навчальних програм, інтеграцію стандартів НАТО, розширення можливостей тренувальних центрів, збільшення кількості сценаріїв бойових стрільб відділення, а також активне застосування цифрових інструментів та симуляторів. Усе це створює умови для формування стійких навичок колективної стрільби, що відповідають вимогам сучасного бою.

Список використаних джерел:

1. Согорін А.А., Бірюков О.І. Сучасні технології НАТО у вогневій підготовці. «Національні інтереси України»: науково-практичний журнал. № 7(12) 2025. С. 260-270. DOI: 10.52058/3041-1793-2025-7(12)-260-269
2. Согорін А.А., Атаманенко І.О. Стандарти НАТО в формуванні вогневої компетентності курсантів вищих військових навчальних закладів в Україні. «Національні інтереси України»: науково-практичний журнал. № 8(13) 2025. С. 328-336. [https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-8\(13\)-328-336](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-8(13)-328-336)
3. Согорін А.А., Бірук А.І., Ніконенко І.М., Перспективи використання штучного інтелекту у вогневій підготовці курсантів. «Національні інтереси України»: науково-практичний журнал. № 9(14) 2025. С. 425-439. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-9\(14\)-425-439](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-9(14)-425-439)